

Inka Hopsu vihr ym.

Kirjallinen kysymys kristityksi kääntyneiden turvapaikanhakijoiden kohtelusta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa tai jo lähtömaissaan uskontoaan vaihtaneet turvapaikanhakijat ovat äärimmäisen haavoittuvassa asemassa. Julkisuudessa on noussut esille useita tapauksia, joissa Maahanmuuttovirasto on kyseenalaistanut kristinuskoon kääntyneen ja kastetun henkilön vakaumuksen aitouden huolimatta pastorien ja seurakuntien vapaaehtoisten lausunnoista, henkilön aktiivisuudesta seurakunnassa, avoimuudestaan uskostaan maanmiehilleen ja kotimaansa perheelle sekä riippumatta hänen kokemastaan painostuksesta ja uhkailusta. Teologinen asiantuntijuus ja eri kirkkokuntien tuntemus uupuu liian usein arvioista, vaikka uskon aitouden arvioiminen on äärimmäisen vaativa ja jopa monella tapaa kyseenalainen tehtävä. Vastaavaa osaamis- ja tiedontarvetta nähdään myös oikeusasteiden käsittelyissä.

Uskon ja vakaumuksen arvioinnissa tulisi olla erityisen varovainen — ja epäselvissä tilanteissa mieluummin kunnioittaa ihmisen omaa kertomusta ja kokemusta kuin kiistää se — varsinkin ratkaisuihin, jotka voivat johtaa ihmisen vainoon tai hengenvaaraan.

Evangelis-luterilaisen kirkon kirkkolaissa säädetään, että kirkolla on oikeus tehdä valtion viranomaisille esityksiä ja antaa lausuntoja kirkon opin ja tehtävän kannalta tärkeistä yhteiskunnallisista kysymyksistä. Kristityksi kääntyneiden turvapaikanhakijoiden kohtelu kuuluu mitä suurimmassa määrin yhteiskunnallisiin kysymyksiin, joihin kirkon asiantuntijoilla olisi annettavaa niin koulutuksensa, asiantuntijuutensa, virkansa kuin lainsäädännönkin puolesta.

Akateemisesti koulutettujen teologien ja uskonoppineiden asiantuntijuutta kristityksi kääntyneiden turvapaikanhakijoiden uskon aitoutta arvioitaessa ei tulisi nähdä vähäarvoisempana kuin muiden asiantuntijoiden arvioita, esim. lääkärin arviota potilaansa terveydentilaan liittyvissä kysymyksissä.

Vaikka laissa ja säädöksissä uskonnon merkitys on vahvasti läsnä ja esillä, on sen merkitys aliarvioitu tai ohikatsottu turvapaikkakäsittelyyn liittyvässä päätöksenteossa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 24/2024 vp

Onko hallitus ryhtymässä toimiin, jotta kristityksi kääntyneiden turvapaikanhakijoiden uskon aitoutta arvioitaessa noudatettaisiin asiaankuuluvaa varovaisuutta ja huomioitaisiin prosessissa paremmin uskon kysymysten asiantuntijoita ja

miten hallitus varmistaa, että kristinuskoon kääntynyt ja kastettu turvapaikanhakija, jonka vakaumusta ei ole uskottu, ei joudu vakavan vainon kohteeksi tai hengenvaaraan, kun hänet palautetaan?

Helsingissä 14.2.2024

Inka Hopsu vihr
Johan Kvarnström sd
Pekka Aittakumpu kesk
Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd